

Н. О. Щур

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної академії управління персоналом
ORCID ID: 0000-0002-7648-7893

РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ФОРМУВАННІ ПУБЛІЧНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОБРОГО ВРЯДУВАННЯ

Авторами проаналізовано роль громадськості у сучасному формуванні та оцінці політик публічного управління. Визначено, що громадськість виступає ключовим суб'єктом в цьому процесі, використовуючи нові підходи та інновації. Електронні петиції, онлайн-платформи та технології віртуальної реальності значно полегшують участь громадян у прийнятті рішень. Крім того, громадські організації та активісти активно взаємодіють, визначаючи пріоритети, захищаючи права та сприяючи ефективній взаємодії з урядовими структурами. Однак у цьому динамічному процесі виникають виклики, включаючи інформаційний шум та необхідність підвищення громадянської освіти. Підкреслено необхідність адаптації громадськості до сучасних реалій, включаючи активне фільтрування інформації та збалансовану співпрацю для досягнення спільних цілей у формуванні відкритих та прозорих політик публічного управління. Доведено актуальність теми та запрошує до подальших обговорень, щодо оптимальних шляхів зміцнення взаємодії між громадськістю та урядом. У статті висвітлено, як, незважаючи на виклики, громадськість виступає як визначальний фактор управління. Вона активно сприяє формуванню демократичних рішень та сприяє розбудові більш прозорих, відкритих та відповідальних політик публічного управління. Нові підходи та інновації виконують роль моста між громадянами та владою, сприяючи розвитку сучасного та динамічного суспільства. Підкреслено значущість внеску громадськості у сучасному управлінні та викликає до подальших роздумів про зміцнення цієї взаємодії для поліпшення громадянського участі та ефективності управлінських процесів.

Ключові слова: Публічна соціальна політика, добре врядування, громадськість, публічне управління, електронні петиції, громадські обговорення, інновації, взаємодія, громадські організації, технології, демократія, інформаційний шум.

Постановка проблеми. Постановка проблеми полягає в ідентифікації труднощів, що виникають в взаємодії громадськості та урядових структур у сфері формування та оцінки політик публічного управління. Зокрема, виникають питання стосовно ефективності механізмів громадського впливу, розуміння активною часткою населення актуальних питань та відповіді владних органів на громадські ініціативи. Актуальність цієї проблеми посилюється швидкими змінами в сучасному суспільстві, де технологічні новації та соціокультурні зрушення вносять нові виклики у взаємодію між громадянами та владою, що вимагає переосмислення та вдосконалення підходів до публічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти проблеми ролі громадськості у формуванні та оцінці політик публічного управ-

ління: нових підходів та викликів досліджували такі науковці, як: І. Безена, О. Берназюк, О. Галич, О. Рачинська, Н. Сидоренко та інші.

Мета статті. Метою статті є дослідження ролі громадськості в контексті формування та оцінки політик публічного управління, враховуючи нові підходи та виклики сучасного суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Громадськість має значущий вплив на формування та оцінку політик публічного управління. Громадські організації, активісти та звичайні громадяни відіграють ключову роль у визначенні пріоритетів, відстоюванні прав та взаємодії з урядовими структурами.

Доречно наголосити, що громадські організації часто виступають як посередники між громадськістю та урядом, впливаючи на при-

йняття рішень у сфері публічного управління. Вони можуть здійснювати моніторинг діяльності владних структур, висувати конкретні вимоги та пропозиції, а також ініціювати обговорення суттєвих питань. Їхні зусилля спрямовані на покращення ефективності та прозорості управління.

На думку вченого Н. Сидоренка [7], що активісти та звичайні громадяни також відіграють важливу роль у цьому процесі. Їхня участь у громадських обговореннях, петиціях, протестах і соціальних мережах може викликати увагу до конкретних проблем та прискорювати прийняття необхідних рішень. Громадяни можуть виступати як критики чи підтримувати думку певних політик, впливаючи на їхню легітимність та реалізацію.

Крім цього, взаємодія громадськості з урядовими структурами є важливим елементом демократичного суспільства. Цей процес сприяє більшій відкритості, відповідальності та розумінню потреб громадян, що в результаті сприяє створенню ефективних та справедливих політик публічного управління.

Погоджуючись із думкою О. Рачинської, що громадськість відіграє визначальну роль у формуванні та оцінці політик публічного управління, впливаючи на прийняття рішень, забезпечення прозорості та захист прав громадян.

Отже, взаємодія громадськості з урядовими структурами є важливою складовою демократичного суспільства. Ці механізми не лише сприяють виявленню та вирішенню проблем, але й зміцнюють легітимність та відповідальність уряду перед громадянами. Всі ці елементи сприяють створенню більш прозорого, справедливого та ефективного управління в інтересах суспільства.

Варто наголосити, що розвиток громадянського впливу на політику публічного управління виявляється в постійному удосконаленні механізмів та поширенні участі громадян. Зазначені механізми можуть бути доповнені новими інструментами, що враховують сучасні технологічні та соціокультурні реалії.

Отже, це висвітлює новаторські стратегії та технологічні тенденції, спрямовані на поліпшення активної участі громадян, зміцнення співпраці громадських організацій та гарантування об'єктивності та прозорості в обговореннях та процесі прийняття рішень.

На думку вченого О. Берназюка, що сучасні технології та інновації у сфері публічного управління відкривають нові можливості для покращення взаємодії між громадськістю та владою. Декілька ключових підходів включає в себе:

– *відкриті дані*: використання відкритих даних сприяє збільшенню прозорості та взає-

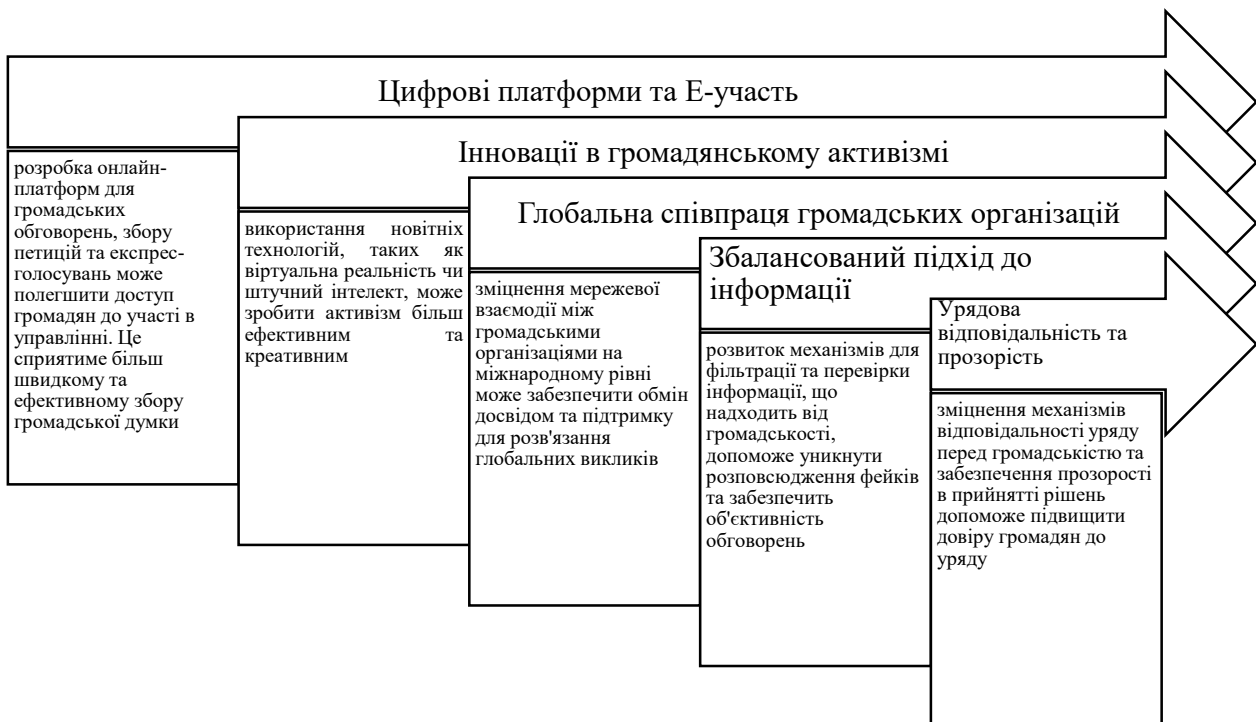

Рис 1. Інновації в громадянському впливі: технологічні тренди та співпраця, складено та узагальнено на основі аналізу джерела [1, с. 50]

**Вплив громадськості на політику публічного управління:
механізми та роль громадських ініціатив**

Механізм впливу	Опис
Моніторинг та експертна діяльність	громадські організації проводять моніторинг та аналіз діяльності урядових структур, надаючи експертні оцінки та рекомендації
Громадські обговорення	відкриті обговорення та консультації з громадськістю для визначення пріоритетів та потреб суспільства
Активи та протести	масові акції та протести як інструмент привертання уваги до соціальних проблем та вимог до змін у політиці
Петиції та громадський тиск	збір підписів на петиції та вираження громадського тиску для стимулювання урядових дій у справах громадського інтересу
Громадянське освічення	освітні програми та інформаційні кампанії для підвищення рівня освіченості та формування активної громадянської позиції

Складено та узагальнено на основі аналізу джерела [6].

Технології відкритих даних у сучасному публічному управлінні

Технології відкритих даних	Опис
Платформи відкритих даних	створення спеціалізованих платформ для публікації відкритих даних органами влади
Інструменти візуалізації даних	використання графіків, діаграм та карт для зрозумілого представлення великих обсягів інформації
Штучний інтелект	застосування штучного інтелекту для аналізу та виявлення у великих наборах даних
Мобільні додатки	створення додатків для мобільних пристроїв для зручного доступу громадян до відкритих даних
Блокчейн-технології	забезпечення надійності та безпеки даних через застосування блокчейну
Системи захисту приватності	розробка заходів для захисту особистої інформації громадян у відкритих даних

Складено та узагальнено на основі аналізу джерела [4].

модії. Публічні органи надають доступ до своїх даних, що дозволяє громадськості вивчати, аналізувати та використовувати цю інформацію;

– *електронне урядування (E-Government)*: запровадження електронних сервісів та платформ дозволяє громадянам взаємодіяти з урядом онлайн, спрощуючи процеси отримання інформації, подання заяв та сплачування податків;

– *громадські консультації*: використання інтернет-платформ для проведення громадських консультацій дозволяє залучати громадян до процесів прийняття рішень. Вони можуть висловлювати свої думки, вносити пропозиції та брати участь у формуванні політик;

– *мобільні додатки*: розробка мобільних додатків дозволяє громадянам отримувати актуальну інформацію в режимі реального часу, а також взаємодіяти з урядовими службами через мобільні пристрої;

– *системи звітності*: провадження систем відкритості та звітності дозволяє громадянам відстежувати використання грошей з бюджету та оцінювати результативність урядових програм;

– *електронні петиції*: створення електронних платформ для збору петицій полегшує

громадянам вираження своєї позиції та привертання уваги до конкретних питань [2].

Отже, ці інноваційні підходи допомагають відокремити бар'єри між громадськістю та владою, створюючи більш відкрите, прозоре та участі-орієнтоване публічне управління.

Варто зазначити, що в сучасному суспільстві використання технологій відкритих даних стає ключовим аспектом публічного управління, сприяючи прозорості та взаємодії між громадськістю та урядовими органами.

Доречно наголосити, що електронне урядування – це стратегічний напрямок, що передбачає використання інформаційних технологій для покращення взаємодії між громадськістю та урядовими органами. Це охоплює запровадження електронних сервісів та платформ, спрямованих на полегшення доступу громадян до інформації та оптимізацію адміністративних процесів. Ключові аспекти електронного урядування такі як: електронні сервіси для громадян, електронна демократія та участь громадськості, електронна транспарентність, безпека та кіберзахисту, інновації та постійне вдосконалення.

Отже, електронне урядування інтегрує сучасні технології для спрощення взаємодії громадян з урядом, роблячи процеси більш зручними та ефективними. Це сприяє покращенню довіри до владних структур та активізації громадської участі в житті суспільства.

Слід додати, що громадські консультації через інтернет-платформи стають важливим інструментом для активного залучення громадян до процесів формування та оцінки політик публічного управління. Цей підхід дозволяє громадянам висловлювати свої думки, вносити пропозиції та брати участь у прийнятті рішень на різних рівнях. Варто розглянути більш детально, як громадські консультації збагачують політичний процес:

- *відкриті діалоги та обговорення*: інтернет-платформи надають можливість для відкритих діалогів між громадянами та представниками влади. Громадяни можуть обговорювати важливі теми, ділитися своїми поглядами та обговорювати можливі шляхи вирішення проблем;

- *збір пропозицій та ідей*: громадські консультації відкривають можливість для громадян вносити конструктивні пропозиції та ідеї у процес прийняття рішень. Це сприяє більш широкому врахуванню різноманітних поглядів та досвіду;

- *активна участь у формуванні політик*: громадські консультації дозволяють громадянам відчувати себе активними учасниками у формуванні політик та стратегій розвитку. Це підвищує відчуття власної значущості та впливу;

- *транспарентність та відкритість процесів*: використання інтернет-платформ сприяє підвищенню рівня транспарентності в управлінні. Громадяни мають можливість слідкувати за ходом обговорень та прийняттям рішень в режимі реального часу;

- *ефективне залучення різноманітних груп громадян*: громадські консультації допомагають у залученні різноманітних груп громадян, включаючи ті, які можуть відчувати себе менш представленими в традиційних формах участі [5, с.234].

Отже, громадські консультації стають важливим кроком у напрямку більш демократичного та відкритого суспільства, де громадяни мають можливість активно формувати рішення, що стосуються їхнього життя та спільнот.

На думку вчених О. Галича та О. Демидкіна [3, с.28-33], що розробка мобільних додатків відкриває нові можливості для громадян у взаємодії

з урядовими службами та отриманні актуальної інформації в режимі реального часу. Мобільні додатки надають громадянам зручний доступ до актуальної інформації про діяльність уряду, новини, події та інші важливі аспекти. Це дозволяє громадянам бути в курсі подій у режимі реального часу. Створюють механізми для громадянської взаємодії з урядовими службами. Вони можуть використовувати додатки для подання заяв, висловлення скарг, спрощуючи ці процеси та збільшуючи ефективність обслуговування.

Крім цього, надають можливість надсилати громадянам повідомлення та оповіщення про важливі події, рішення чи зміни в роботі урядових служб. Це дозволяє оперативна реагувати на важливі ситуації. Спрощують процес отримання послуг та інформації, що може вести до ефективнішого використання ресурсів уряду та зменшення бюрократичних бар'єрів. Громадяни можуть персоналізувати мобільні додатки залежно від своїх потреб та індивідуальних вимог. Це забезпечує зручність використання та відповідає унікальним очікуванням кожного користувача.

Отже, розробка мобільних додатків в публічному управлінні допомагає створити доступні та інтерактивні інструменти для громадян, покращуючи взаємодію та забезпечуючи ефективніше управління.

Варто зазначити, що звітні системи і системи відкритості грають важливу роль у взаємодії громадян із владою. Ці системи дозволяють громадянам слідкувати за використанням бюджетних коштів та оцінювати результативність урядових програм. Громадяни можуть в реальному часі перевіряти, як витрачаються гроші з бюджету, що забезпечує прозорість та відкритість фінансових операцій.

Окрім цього, інформація про виконання урядових програм стає доступною для громадян, що дозволяє їм ефективно оцінювати ефективність та вплив цих програм. Електронний доступ до детальних звітів спрощує процес отримання інформації, надаючи громадянам зручність у взаємодії з даними [6].

Громадяни також можуть виступати як громадські аудитори, виявляючи можливі невідповідності та сприяючи боротьбі з корупцією. Впровадження таких систем сприяє забезпеченню відкритості та підвищенню довіри громадян до влади та її фінансової діяльності.

Необхідно зазначити, що створення електронних петицій визначається як важливий

механізм для громадян виражати свою позицію та звертати увагу до конкретних питань через онлайн-платформи. Цей інструмент полегшує процес взаємодії громадян з владою та викликає належну увагу до різноманітних соціальних, економічних чи політичних питань. Електронні петиції стають важливим інструментом для забезпечення активної участі громадян у формуванні політики та визначенні пріоритетів у публічному управлінні.

Окремо необхідно відмітити, що громадськість стикається з численними викликами, які впливають на їхню здатність ефективно взаємодіяти з владою та приймати обґрунтовані рішення. Деякі з основних викликів включають:

– *інформаційний шум та дезінформація*: з великим обсягом інформації, що циркулює в сучасному світі, громадяни стикаються з викликом розрізнення достовірної інформації від дезінформації та фейкових новин. Це може призвести до неправильного розуміння ситуації та недооцінки важливості певних питань;

– *засіяна дезінформацією*: алгоритми соціальних мереж та пошукових систем можуть створювати фільтровані бульбашки, обмежуючи доступ до різноманітних поглядів та інформаційних джерел. Це може сприяти формуванню заокруглених поглядів та обмежити об'єктивність;

– *вплив соціальних мереж*: інтенсивний вплив соціальних мереж може призвести до формування ехо-камер, де користувачі отримують інформацію, яка підтверджує їхні власні погляди, і відсікається різноманітність точок зору;

– *брак доступу до інформації*: нерівномірний доступ до інформації може бути перешкодою для рівної участі громадян. Ті, хто має обмежений доступ до ресурсів, можуть бути виключені з ключових обговорень та рішень;

– *недовіра до владних структур*: недовіра до урядових інституцій та владних структур може гальмувати бажання громадян активно взаємодіяти з владою. Скандали, корупція та некомпетентність можуть породжувати відчуття розчарування та безсилля;

– *недостатня громадська освіта*: брак громадянської освіти та навичок медіа грамотності може робити громадян менш здатними критично оцінювати інформацію, брати участь у громадських обговореннях та приймати обґрунтовані рішення;

– *обмежений діапазон можливостей для участі*: деякі групи громадян можуть стикатися

з обмеженими можливостями для активної участі через соціально-економічні обставини, що веде до нерівності в представництві та впливу [3, с.28].

Крім цього, вирішення цих викликів вимагає інтегрованого підходу, що включає в себе освіту, технологічні інновації, створення прозорих комунікаційних каналів та залучення громадян до процесів управління.

Отже, усупереч викликам, громадськість виступає як ключовий суб'єкт управління, вносячи свій внесок у формування демократичного рішення та сприяючи створенню більш прозорих, відкритих та відповідальних політик публічного управління. Нові підходи та інновації стають мостом між громадянами і владою, сприяючи побудові сучасного та динамічного суспільства.

Висновок. Проаналізувавши вищезазначене можна дійти висновку, що у сучасному світі громадськість відіграє важливу роль у формуванні та оцінці політик публічного управління. Нові підходи та виклики, які стикаються громадськість, визначають взаємодії між громадянами, громадськими організаціями та урядовими структурами. Електронні петиції, онлайн-платформи для громадських обговорень, технології віртуальної реальності та інші інновації роблять участь громадян більш доступною та ефективною.

Таким чином, громадські організації та активісти використовують ці засоби для визначення пріоритетів, захисту прав та сприяння взаємодії з урядовими структурами. Однак в цьому процесі виникають виклики, такі як інформаційний шум, потреба у підвищенні громадянської освіти та управління інформаційним потоком. Громадськість має адаптуватися до цих реалій, фільтруючи інформацію та активно взаємодіючи для досягнення спільних цілей.

Список використаної літератури:

1. Безена І. М. Нові механізми діяльності державного управління та інститутів громадянського суспільства в контекстах стратегій розвитку освітньої сфери регіону. *Вісник Академії митної служби України*. 2021. С. 50.
2. Берназюк О. Роль та місце цифрових технологій у сфері публічного управління. *Право*. № 10, 2017. URL : <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/10/35.pdf>
3. Галич О. А., Демидкін О. С. Особливості ресурсного забезпечення механізму взаємодії місцевої влади з громадськістю. *Механізми публічно-*

- го управління. № 4, 2022. С. 28-33 URL : <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2022/4/5.pdf>
4. Інструменти та механізми вироблення й впровадження публічної політики в Україні. 2019 р. URL : https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2713805-instrumenti-ta-mehanizmi-viroblenna-j-vprovadzenna-publicnoi-politiki-v-ukraini.html
  5. Публічне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи: матеріали XII наук. інтернетконф. за міжнар. участю для аспірантів та докторантів, Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2021. С. 300
  6. Рачинська О. А. Сучасні підходи в організації комунікативної взаємодії у сфері публічного управління. *Державне управління: удоскона-*
  - лення та розвиток.* № 2, 2019 р. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2019/3.pdf
  7. Сидоренко Н. С. Новітні підходи до сутності та змісту публічного управління. *Право та державне управління.* № 2, 2022 р. URL : http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2022/32.pdf.
  8. Radchenko, O., Kovach, V., Semenets-Orlova, I., & Zaporozhets, A. (Eds.). (2023). *National security drivers of Ukraine: information technology, strategic communication, and legitimacy.* Springer Nature.
  9. Дмитренко Г., Семенець-Орлова І. Кардинальне оновлення державного управління: від минулого до майбутнього. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом.* Політичні науки та публічне управління. 2023. №2 (68). С. 49-60.

Shchur N. O. The role of society in the formation of public social policy to achieve the principles of good governance

The authors analyzed the role of the public in the modern formation and evaluation of public administration policies. It was determined that the public is a key actor in this process, using new approaches and innovations. Electronic petitions, online platforms and virtual reality technologies make it much easier for citizens to participate in decision-making. In addition, civil society organizations and activists actively interact, defining priorities, protecting rights and promoting effective interaction with government structures. However, this dynamic process comes with challenges, including information noise and the need for increased civic education. The need to adapt the public to modern realities, including active filtering of information and balanced cooperation to achieve common goals in the formation of open and transparent public administration policies, is emphasized. The relevance of the topic is proven and invites further discussions on the optimal ways to strengthen the interaction between the public and the government. The article highlights how, despite the challenges, the public acts as a determinant of governance. It actively contributes to the formation of democratic decisions and contributes to the development of more transparent, open and responsible public administration policies. New approaches and innovations play the role of a bridge between citizens and authorities, contributing to the development of a modern and dynamic society. The significance of the public's contribution to modern governance is emphasized and prompts further reflection on strengthening this interaction to improve civic participation and the efficiency of governance processes.

Key words: *Public social policy, good governance, public, public administration, e-petitions, public discussion, innovation, interaction, public organizations, technology, democracy, information noise.*